

Posudek oponenta na rigorózní práci PhDr. Mgr. Radka Tomáše “Konfiskace a přidělové řízení podle dekretů prezidenta republiky v rozhodovací praxi českých soudů

Posuzovaná práce se zabývá tématem, které sice již bylo předmětem několika monografií a řady studií, avšak nikoli ve spojení s tak detailním rozbohem soudní judikatury. Autorovi se tak podařilo téma pojmut ze dvou základních pohledů – z pohledu právněhistorického, a také z pohledu současného práva, respektive právního vývoje po roce 1989.

Práce má celkem 121 stran, z toho 101 stran vlastního textu. Splňuje tak stanovený rozsah. Skládá se z úvodu, závěru, 4 vnitřně členěných kapitol, příloh, seznamu pramenů, českého a anglického abstraktu, klíčových slov a anglického resumé. Splňuje tak všechny formální požadavky kladené na rigorózní práci.

Práce však splňuje i požadavky týkající se obsahové kvality práce. Autor se na zpracování práce velmi dobře připravil. Shromáždil poměrně reprezentativní souhrn literatury a edic dokumentů – zejména klíčové edice K. Jech, K. Kaplan: Dekrety prezidenta republiky 1940-1945 (ty však v seznamu literatury měl zařadit mezi prameny), velkého množství relevantních právních předpisů, včetně prováděcích a také dobových instrukcí a zejména pracoval s judikaturou relevantních vysokých soudních institucí, a to jak pro období 1945-1948/1950, tak zejména pro období po roce 1989.

V první části své práce se nejprve zabývá příslušnými právními předpisy upravujícími konfiskace a přidělové řízení, tedy zejména příslušnými dekrety prezidenta republiky, jejich novelizacemi a následným zákonodárstvím (jako byl (zejména například zákona č. 31/1947Sb a prováděcích vládních nařízení). Zabývá se poté i jejich vlastní aplikací, zejména v letech 1945-1948, a to včetně jejich dobového výkladu, správní praxí a částečně i judikaturou. K této části práce bych jen doporučil autorovi propracovat pasáže věnované souvislostem mezi národní správou a konfiskacemi a mohl též ještě více využít judikaturu Nejvyššího správního soudu. Na to navazuje analýzou základních pojmů, kterými jsou pro něj vlastnictví, držba, služebnosti (respektive věcná břemena), omezující opatření, konfiskace a přidělová řízení. Se současným právem tuto historicko právní část propojuje přes tzv. restituční zákonodárství po roce 1989 (i když zde by mohl provést ještě hlubší analýzu relevantní literatury) a zejména

pro tuto část využil analýzu judikatury Ústavního soudu a zajímavým prvkem jeho práce je také analýza, jak se soudy po roce 1989 zpětně vyjadřovaly k historickým otázkám spojených s konfiskacemi. I když je jeho přístup do určité míry selektivní (mohl totiž ještě více naznačit vzájemné propojení rozhodování Ústavního soudu i o souvisejících otázkách národních správ či znárodnění), výsledkem jeho práce je originální práce přinášející nový pohled a vlastní teoretické výsledky.

Práce proto splňuje požadavky kladené na tento typ prací a lze ji doporučit obhajobě. Pro obhajobu navrhuji jako možná témata vztah národní správy a konfiskací a problém konfiskačních vyhlášek.

V Praze dne 29. srpna 2017 prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.